

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 650/2023-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti (i) postupom a uzneseniam obvodného oddelenia Policajného zboru Košice Juh ČVS:ORP-1927/JU-KE-2023 zo 7. júla 2023 a Okresnej prokuratúry Košice II č. k. 1Pn500/23/8803-9 z 8. novembra 2023 a (ii) postupom a uzneseniam obvodného oddelenia Policajného zboru Košice Staré mesto ČVS:ORP-2522/SM-KE-2023 z 31. augusta 2023 a Okresnej prokuratúry Košice II č. k. 1Pn610/23/8803-4 z 13. októbra 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa bez zastúpenia advokátom, o ktorého ustanovenie žiada, ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. novembra 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práva a slobôd (ďalej len „listina“) a prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práv na spravodlivé súdne konanie a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi a uzneseniami povereného príslušníka a prokurátora o jeho trestných oznámeniach.

II.

2. Sťažovateľ podal trestné oznámenie za to, že 22. júna 2023 si mala neznáma osoba na jeho meno objednať tovar v predajni, z ktorej mu prišla potvrdzujúca SMS správa, hoci si nič neobjednal. Poverený policajt vypočul zamestnanca predajne, ktorý vysvetlil, že sa pomýlil, keď telefónne číslo sťažovateľa priradil v systéme k inému zákazníkovi, pričom sťažovateľovi túto situáciu vysvetlil. Poverený policajt z toho dospel k záveru, že nie je dôvod na začatie trestného stíhania pre prečin poškodzovania cudzích práv a ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením podľa § 197 ods. 2

Trestného poriadku trestné oznámenie sťažovateľa odmietol. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

3. Sťažovateľ podal trestné oznámenie za to, že mu 26. júna 2023 telefonovali zo súdu, že jeho žiadosť o prerušenie konania bola zamietnutá, a hoci rozhodnutie o tom mu nebolo doručené, má sa dostaviť na pojednávanie 27. júna 2023 v jeho rodinnoprávnej veci. Popritom bol poučený o následkoch nedostavenia sa na pojednávanie. Poverený policajt dospel k záveru, že tieto skutočnosti neodôvodňujú začatie trestného stíhania pre prečin poškodzovania cudzích práv, keďže pochybnosti o správnosti postupu súdov možno riešiť opravnými prostriedkami v rámci súdnych konaní. Preto ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku trestné oznámenie sťažovateľa odmietol. Proti tomu podal sťažovateľ sťažnosť, ktorá bola ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením prokurátora podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá.

III.

4. Podľa sťažovateľa sú namietané rozhodnutia a postupy formalistické a nezohľadňujú jeho ústavné práva. Zdôrazňuje, že trestné oznámenia podával v súvislosti s vedením súdneho konania, ktorého je účastníkom a v ktorom sa domáha práv k svojmu dieťaťu, ku ktorému je mu deväť rokov odopieraný výkon rodičovských práv. Sťažovateľ ďalej opisuje rozhodnutia a postupy súdov v konaní, v ktorom s ním súd telefonicky komunikoval. V tejto súvislosti spomína, že v tejto jeho veci bolo rozhodnuté rozsudkom z 19. septembra 2023. Namieta, že poverený policajt jeho prvé trestné oznámenie nedostatočne prešetril a vec nepostúpil prokurátorovi v zákonnej lehote.

5. Sťažovateľ namieta, že prokurátor skreslil a zjednodušil obsah jeho trestného oznámenia. Pritom mu nebolo na jeho žiadosti umožnené nahliadnuť do vyšetrovacieho spisu. Namieta, že prokuratúra oneskorene rozhodla o jeho sťažnosti proti uzneseniu povereného policajta. Sťažovateľ ďalej vyjadruje podozrenie, že orgány činné v trestnom konaní postupovali spoločne tak, aby mu znemožnili preukazovania skutkového stavu veci, pričom poukazuje na výsledky konaní o jeho predchádzajúcich trestných oznámeniach.

IV.

6. Podanie trestného oznámenia ako formy inej ako súdnej ochrany nezaväzuje orgány činné v trestnom konaní začať na jeho základe trestné konanie. Subjektívne právo oznamovateľa na začatie trestného stíhania negarantuje ani ústava (II. ÚS 88/99, II. ÚS 42/00, III. ÚS 176/07) či dohovor (napr. Perez proti Francúzsku z 12. 2. 2004). Z obsahu čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého obsahom je základné právo súdnu a inú právnu ochranu, vyplýva, že oznamovateľ trestnej činnosti má právo na to, aby sa kompetentný orgán (prokurátor, policajt) jeho oznámením zaoberal, nie však na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Rovnako nepatrí medzi základné práva ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Oznamovateľ trestného činu má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa jeho oznámením či sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal. Nemá nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave. Oznamovateľ má právo byť oboznámený s opatreniami prijatými na základe jeho oznámenia a má tiež právo žiadať prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa po podaní oznámenia. Procesným oprávneniam oznamovateľa

však nezodpovedá povinnosť orgánov činných v trestnom konaní začať trestné konanie na základe jeho oznámenia. Inak povedané, právo na súdnu ochranu nie je možné vykladať tak, že by garantovalo úspech v trestnom konaní či zaručovalo právo na rozhodnutie, ktoré zodpovedá predstavám sťažovateľa (III. ÚS 372/2017, III. ÚS 237/2021).

7. Ani z čl. 6 dohovoru (pokiaľ je jeho aplikovateľnosť založená na trestnom oznámení voči tretej osobe) nevyplýva právo na začatie a vedenie trestného stíhania proti tretej osobe alebo právo na jej odsúdenie v trestnom konaní (Dziedzic proti Poľsku, č. 50428/99, rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 25. 11. 2003, bod 6; Helmers proti Švédsku, č. 11826/85, rozsudok ESĽP z 29. 10. 1991, bod 29; Kusmirek proti Poľsku, č. 10675/02, rozsudok ESĽP z 21. 9. 2004, bod 48).

8. Článok 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 dohovoru tak sťažovateľovi garantuje právo, aby sa jeho trestným oznámením náležite zaoberal kompetentný orgán, ktorým bol poverený policajt a následne prokurátor. Tak tomu aj v prípade trestných oznámení sťažovateľa bolo. Pri jeho prvom trestnom oznámení bol vypočutý zamestnanec predajne, ktorý vysvetlil, z akého dôvodu bola sťažovateľovi doručená SMS o objednávke tovaru. Toto vysvetlenie zo strany zamestnanca predajne zrozumiteľne osvetlilo príčinu nesprávneho doručenia SMS sťažovateľovi, ktorá spočívala v bežnej pracovnej chybe pri práci s informačným systémom predajne. Preto nebol dôvod na to, aby orgány činné v trestnom konaní vo veci tohto trestného oznámenia vykonávali akékoľvek ďalšie dokazovanie. Tým si splnili svoju povinnosť zaoberať sa trestným oznámením sťažovateľa. Vyvodený záver, že skutočnosti uvedené sťažovateľom nezakladajú dôvod na začatie trestného stíhania, nemožno považovať za zjavne mylný. To, že tento záver nezodpovedá predstave sťažovateľa, nezakladá dôvod porušenia jeho ústavných práv.

9. To isté možno konštatovať aj vo vzťahu k druhému trestnému oznámeniu sťažovateľa. Z namietaných rozhodnutí povereného policajta a prokurátora je zrejмый právny záver spočívajúci v tom, že úlohou orgánov činných v trestnom konaní nie je preverovanie postupov všeobecných súdov v ešte neskončených konaniach. Výsledok konania o trestnom oznámení sťažovateľa spočívajúci v závere, že telefonické upovedomenie sťažovateľa súdom o tom, že v jeho rodinnoprávnej veci sa aj napriek jeho procesnému návrhu bude konať skôr nariadené pojednávanie, nemožno posúdiť ako okolnosť odôvodňujúcu začatie trestného stíhania, nie je zjavne mylný. Z odôvodnenia rozhodnutí povereného policajta a prokurátora je zrejmé, že sa jeho trestným oznámením zaoberali, pričom vyvodili záver, ktorý je prostý akýchkoľvek prvkov či už skutkového alebo právneho omylu. To, že tento záver nezodpovedá predstave sťažovateľa, nezakladá dôvod porušenia jeho ústavných práv.

10. Z ústavnou sťažnosťou namietaných rozhodnutí prokurátorov o zamietnutí sťažností sťažovateľa proti uzneseniam poverených policajtov nemožno vyvodit' žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné dospieť k záveru o porušení ústavných práv sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto je ústavná sťažnosť v rozsahu proti týmto uzneseniam zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá.

11. V rozsahu proti uzneseniam poverených policajtov sťažovateľ mohol a aj podal sťažnosti, o ktorých bolo rozhodnuté ústavnou sťažnosťou namietanými uzneseniami prokurátorov. Táto právomoc prokurátorov vylučuje právomoc ústavného súdu na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti uzneseniam poverených policajtov. Keďže ústavný súd nemá právomoc na prerokovanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiam poverených policajtov, bola ústavná sťažnosť v tomto rozsahu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

12. Namietané postupy poverených policajtov a prokurátorov viedli k tomu, že konania o trestných oznámeniach sťažovateľa boli skončené ani nie do pol roka od spáchania domnelých a sťažovateľov oznámených trestných činov. To celkom vylučuje záver o porušení ústavných práv sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavná sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde odmietnutá.

13. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní pre ústavným súdom ustanoviť fyzickej alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada, ak to odôvodňujú jej majetkové pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (I. ÚS 333/2020). V prípade ústavnej sťažnosti, pri ktorej je daný dôvod na jej odmietnutie, ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Preto neboli splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu